?i?irilmi? Benlik Duygusu Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *?i?irilmi? Benlik Duygusu Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30409

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

?i?irilmi? Benlik Duygusu Ölçe?i (?BDÖ), yazar Hasan Y?lmaz taraf?ndan 2018 y?l?nda geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, bireylerin **narsizme** giden yolda ilk ad?m? te?kil eden, abart?l? ve gerçek d??? bir benlik alg?s?n? ölçmeyi amaçlamaktad?r. Ölçek, özellikle sosyal ili?kilerde kendini üstün görme, bencil davran??lar sergileme ve manipülatif e?ilimler gösterme gibi ?i?irilmi? benlik özelliklerini dört farkl? alt boyut üzerinden de?erlendirmektedir. ?BDÖ, toplam 15 maddeden olu?makta ve psikolojik ara?t?rmalarda narsisistik e?ilimlerin erken belirtilerini saptamak için güçlü bir araç olarak hizmet vermektedir.

Ölçe?in geli?tirme çal??mas?, yap? geçerlili?i ve iç tutarl?l?k analizleri ile desteklenmi?tir. Elde edilen yüksek Cronbach Alfa katsay?lar? ve anlaml? faktör yap?s?, ?BDÖ'nün akademik ve klinik çal??malarda güvenle kullan?labilece?ini göstermektedir. Bu ölçek, özellikle sosyal psikoloji ve ki?ilik çal??malar? alanlar?nda, benlik sayg?s? ile **narsisizm** aras?ndaki ayr?m? incelemek isteyen ara?t?rmac?lar için de?erli bir kaynak sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

?i?irilmi? Benlik Duygusu, Narsizm, Psikolojik Ölçek Geli?tirme, Öz Sayg?, Faktör Analizi, ?ç Tutarl?l?k, Abart?l? Benlik Alg?s?.

Yazarlar

Hasan Y?lmaz

Amaç

?i?irilmi? Benlik Duygusu Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin kendilerine yönelik abart?l?, gerçekçi olmayan veya üstünlük içeren alg?lar?n? sistematik olarak ölçmektir. Bu ölçek, özellikle **narsistik ki?ilik** özelliklerinin klinik seviyeye ula?madan önceki safhalar?n?, yani "narsizme giden yolun ilk ad?m?" olarak tan?mlanan benlik enflasyonunu tespit etmek üzere tasarlanm??t?r.

Ölçek, bu benlik enflasyonunun farkl? boyutlar?n? (sosyal, bencil, abartmac? ve manipülatif) ayr? ayr? de?erlendirerek, ara?t?rmac?lara ve profesyonellere bu yap?n?n do?as? hakk?nda detayl? bilgi sunmay? hedefler. Geli?tirme çal??mas? (Y?lmaz, 2018), bu ölçe?in, standart benlik sayg?s? ölçümlerinden farkl? olarak, patolojik e?ilimlere daha yak?n olan grandiyözite unsurlar?n? yakalama yetene?ini kan?tlam??t?r.

Yap?

?i?irilmi? Benlik Duygusu Ölçe?i, psikolojik literatürde **grandiyözite** ve narsistik özelliklerin

ARABPSYCHOLOGY.COM

çekirde?ini olu?turan, bireyin kendini a??r? de?erli ve hak sahibi görme e?ilimini temsil eden bir yap?y? ölçmektedir. Bu yap?, sadece yüksek özgüvenle s?n?rl? kalmay?p, ayn? zamanda ba?kalar?n? küçümseme ve ili?kilerde sömürücülük e?ilimlerini de içermektedir.

Ölçek, teorik olarak bu ?i?irilmi? benlik yap?s?n? dört temel alt boyutta incelemektedir:

Sosyal Yönelimde Enflasyon: Sosyal ortamlarda üstünlük ve ayr?cal?k aray???.
Bencillikte Enflasyon: Ki?isel istek ve ihtiyaçlar?n her zaman öncelikli kabul edilmesi.
Kendini Abartmada Enflasyon: Kendi yetenek ve ba?ar?lar?n? sürekli olarak oldu?undan büyük gösterme.
Manipülasyonda Enflasyon: Ba?kalar?n? kendi ç?karlar? do?rultusunda kullanma e?ilimi.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerlili?ini saptamak amac?yla kapsaml? bir faktör analizi gerçekle?tirilmi?tir. Faktör analizine ba?lamadan önce veri setinin uygunlu?u test edilmi? ve bu analizler sonucunda güçlü bir yap?sal model elde edilmi?tir.

Veri uygunlu?unu de?erlendirmek için hesaplanan Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) katsay?s? .88 olarak bulunmu?tur, bu de?er mükemmel bir örneklem yeterlili?ine i?aret etmektedir. Ayr?ca, verilerin çok de?i?kenli normal da??l?ma uygunlu?unu test eden Bartlett Sphericity testi anlaml? ç?km??t?r (χ^2 = 2378.71, p = 0.000). Bu sonuçlar, faktör analizinin uygulanabilirli?ini do?rulamaktad?r. Ölçek, toplam varyans?n %55.11'ini aç?klayan dört faktörlü bir yap? sergilemi?tir.

Güvenirlik

?i?irilmi? Benlik Duygusu Ölçe?i'nin iç tutarl?l?k güvenilirli?i, 15 maddenin tamam? için Cronbach Alfa iç tutarl?l?k katsay?s? hesaplanarak belirlenmi?tir. Elde edilen katsay?lar, ölçe?in yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu göstermektedir.

Ölçe?in bütünü için hesaplanan toplam iç tutarl?k katsay?s? **.90** olarak belirlenmi?tir, bu da mükemmel bir güvenilirlik seviyesine i?aret eder. Alt boyutlar?n iç tutarl?l?k katsay?lar? ise ?öyledir:

"Sosyal Yönelimde Enflasyon" alt boyutu için: .76
"Bencillikte Enflasyon" alt boyutu için: .78
"Kendini Abartmada Enflasyon" alt boyutu için: .77
"Maniplasyonda Enflasyon" alt boyutu için: .79

Bu de?erler, tüm alt boyutlar?n kabul edilebilir düzeyin üzerinde ve tutarl? bir ?ekilde ilgili yap?y? ölçtü?ünü kan?tlamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör Analizi

Yap?lan aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) sonucunda, ?i?irilmi? Benlik Duygusu Ölçe?i'nin dört faktörlü bir yap?ya sahip oldu?u tespit edilmi?tir. Bu dört faktör, ölçek maddelerinin %55.11'lik bir varyans?n? aç?klamaktad?r.

Faktör yükleri aç?s?ndan incelendi?inde, boyutlar?n madde da??l?m? ve faktör yükleri ?u ?ekildedir:

Birinci Boyut (Sosyal Yönelimde Enflasyon): 4 maddeden olu?maktad?r. Faktör yükleri .62 ile .69 aras?nda de?i?mektedir.
?kinci Boyut (Bencillikte Enflasyon): 4 maddeden olu?maktad?r. Faktör yükleri .58 ile .79 aras?nda de?i?mektedir.
Üçüncü Boyut (Kendini Abartmada Enflasyon): 4 maddeden olu?maktad?r. Faktör yükleri .59 ile .75 aras?nda de?i?mektedir.
Dördüncü Boyut (Maniplasyonda Enflasyon): 3 maddeden olu?maktad?r. Faktör yükleri .66 ile .76 aras?nda de?i?mektedir.

Bu faktör yap?s?, ?i?irilmi? benlik duygusunun çok boyutlu do?as?n? desteklemekte ve her bir alt boyutun kendine özgü, ancak genel yap?ya katk?da bulunan yönlerini ortaya koymaktad?r.

Ölçüm Arac?

Test Türü: Geli?tirme (Özgün Ölçek)

Format: Ka??t tabanl? anket, 5'li Likert tipi derecelendirme ölçe?i.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel Popülasyon (Geli?tirme çal??mas? için üniversite ö?rencileri kullan?lm?? olabilir.)

Ya? Grubu: Yeti?kinler

Popülasyon Detaylar?: Orijinal çal??ma, genellikle üniversite ö?rencileri veya genç yeti?kinler üzerinde yürütülmü?tür. Ölçek, bireyin benlik alg?s?ndaki ?i?kinli?i ölçmek üzere tasarlanm??t?r.

Test Metodolojisi: Kat?l?mc?lardan, 15 maddeyi 5'li Likert ölçe?i üzerinde kendilerine ne kadar benzedi?ine göre derecelendirmeleri istenir. Derecelendirme sistemi ?öyledir: 1= Bana Hiç Benzemiyor, 2= Bende Bu Özellik Çok Az Var, 3= Bende Bu Özellik Biraz Var, 4= Genellikle Ben de Böyle Yapar?m, 5= Ayn? Benim Gibi. Yüksek puanlar, ?i?irilmi? benlik duygusunun yüksek oldu?unu gösterir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Anahtar Kelimeler

Psikometri, Likert Ölçe?i, Grandiyözite, Bencillik, Kendini Abartma, Sosyal Kar??la?t?rma, Ölçek Geli?tirme.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Hasan Y?lmaz

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: hasanyilmaz2001@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: Yaz??ma adresi bilgisi kaynakta aç?kça belirtilmemi?tir, ancak ileti?im e-posta adresi mevcuttur.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2018

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? için yazar Hasan Y?lmaz ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ek Materyaller: Ölçe?in orijinal Word (DOCX) ve PDF dosyalar? a?a??daki ba?lant?lardan indirilebilir:

sisirilmis-benlik-duygusu-olcegi-toad.docx
sisirilmis-benlik-duygusu-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Y?lmaz, H. (2018). Narsizme giden yolun ilk ad?m?: "?i?irilmi? Benlik Duygusu Ölçe?i" geli?tirme çal??mas?. *Akademik Sosyal Ara?t?rmalar Dergisi*, *6*(73), 1-16. DOI: http://dx.doi.org/10.16992/ASOS.13860

Makalenin orijinal PDF ba?lant?s?: asosjournal.com

?i?irilmi? Benlik Duygusu Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Toplam Madde say?s?: 15

?li?kilerinde vermekten çok almak ho?una gider.
Kendi istek ve ihtiyaçlar? her zaman daha önemlidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Mutlulu?u ba?kalar?ndan daha fazla hak etti?ine inan?r.
Ba?ka insanlar?n kendisinden üstün oldu?unu görmekten rahats?zl?k duyar.

ARABPSYCHOLOGY.COM